

बुद्ध्यादीनां द्वैक्यम् ॥ १९ ॥ सूत्राप्रसूय उपतस्थे अभजत् ॥ २० ॥ औत्पत्तिकेनैव स्वभावेन संहननं दृढांगत्वम् ॥ २१ ॥ कामानां भोगैः अधि अधिकं मन्यमानः श्रुतिभिः वेदोक्तैः कर्मभिः अवारुंध प्राप भादयंते मोदंते ॥ २२ ॥ इति एवं भूताः संज्ञाया सांताः परिणीतवन्तः ॥ २३ ॥ इति पंचमस्कंधे टीकायां द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ तृतीये चरितं नाभेः परं मंगल मीर्यते यस्य यज्ञे प्रतीतः सन् पुत्रोऽभूदृष

सा च ततस्तस्य वीरयूथपतेर्बुद्धिशीलरूपवयः श्रियौ दार्येण पराक्षिप्तमनास्तेन सहायुतायुतपरिवत्सरोपलक्ष्यं कालं जंबूद्वीपपतिना भौमस्वर्गभोगान्बुभुजे ॥ १९ ॥ तस्यामुहवा आत्मजान् राजवर आग्नीध्रो नाभिकिंपुरुषहरिर्वर्षे लावृतरम्यकहिरण्मयकुरुभद्राश्वकेतुमालसंज्ञान्नवपुत्रान जनयत् ॥ सा सूत्राऽथ सुतान्नवानुवत्सरं गृह्णन्वापहाय पूर्वचित्तिर्भूय एवाजं देवमुपतस्थे ॥ २० ॥ आग्नीध्रसुतास्ते मातुरनुग्रहादौत्पत्तिकेनैव संहननबलोपेताः पित्रा विभक्ता आत्मतुल्यनामानियथा भागं जंबूद्वीपवर्षाणि बुभुजुः ॥ २१ ॥ आग्नीध्रो राजाऽतृप्तः कामानामप्सरसमेवानुदिनमधिमन्यमानस्तस्याः सलोकतां श्रुतिभिरवारुंध यत्र पितरो मादयंते ॥ २२ ॥ संपरेते पितरि नवभ्रातरो मेरुदुहितृर्मेरुदेवीं प्रतिरूपामुग्रदंष्ट्रीं लतां रम्यां श्यामां नारीं भद्रां देववीति मिति संज्ञानवोदवहन् ॥ २३ ॥ इ० भा० पं० आग्नीध्रवर्णनो नाम द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

श्रीशुक उवाच नाभिरपत्यकामोऽप्रजयामे रुदेव्या भगवंतं यज्ञपुरुषमवहितात्माऽयजत ॥ १ ॥ तस्यामुहवा विश्रद्धया विशुद्धभावेन यजतः प्रवर्ग्येषु प्रचरत्सु द्रव्यदेशकालमंत्रं त्विग्दक्षिणाविधानयोगोपपत्त्या दुरधिगमोऽपि भगवान् भागवतवात्सल्यतया सुप्रतीक आत्मानमपराजितं निजजनाभिप्रेतार्थविधित्सया गृहीतहृदयो हृदयंगमं मनो नयनानंदनावयवाभिराममाविश्वकार ॥ २ ॥

भो हरिः ॥ १ ॥ नाभिराग्नीध्रसुतः अपुत्रयामे रुदेव्या भार्यया सह ॥ १ ॥ प्रवर्ग्यसंज्ञकेषु कर्मसु क्रियमाणेषु द्रव्यादयः सप्त ये योगा उपायास्तेषामुपपत्त्या संपत्त्या दुरधिगमोऽपि भागवतेषु कृपालुतया सुप्रतीकः शोभनावयवः सन् आत्मानमाविश्वकार अपराजितं स्वतंत्रम् निजभक्तानां येऽभिप्रेतार्थास्तेषां विधित्सया गृहीतमाकृष्टं हृदयं चित्तं यस्य हृदयंगमं सुखकरम् यतः मनो नयनान्यानंदयंतियेऽवयवास्तैरभिरामं सुंदरम् ॥ २ ॥